

Metodika izrade ribarskog katastra u SR Sloveniji

Radi važnosti ovog pitanja prvi radovi na izradi ribarskog katastra u Sloveniji otpočeli su već u 1958. godini.

Do 1962. godine, kada je tu ulogu preuzeo Zavod za ribarstvo SR Slovenije, kao stručna ribarska institucija, bio je sakupljen minimalni materijal; iznašani su samo različiti predlozi, koje smo dobro proučili i uzeli u obzir pri sastavu našeg predloga o izradi katastra.

Naš predlog sastojao se u tome, da katastar u suštini sadrži dva osnovna elementa: hidrogeografske karte i kartoteku i u tome smeru mi smo svoj rad nastavili. To stoga, što je izrada katastra dugotrajan i sistematski rad, koji zahtjeva mnogo vremena, pa smo odredili tri etape rada:

- 1) evidentirati slovenačke ribolovne vode, skupiti osnovne podatke i katastar kartotečno postaviti;
- 2) kartoteku ispuniti intiološkim i biološkim karakteristikama;
3. evidentirati sve moguće raspoložive podatke, koji bi omogućili celishodnije vodenje osnovne politike gospodarenja (ribarskog iskorištavanja) na vodama.

Tehnika izrade katastra

- a) Izrađene su hidrogeografske karte u razmjeri 1:50.000, koje imaju ucrtanu hidrografsku mrežu i radi preglednosti samo najvažnije komunikacione veze i krajeve. U njih su ucrtani topografski znaci i sve promene, koje nastaju na vodotoku.
- b) Katastar se vodi kartotečno za tri porečja: Sava, Drava, Soča. Svaki potocić, rečica ili reka ima svoju karticu, koja sadrži sledeće podatke:
 - ima vode,
 - karakter vode,
 - način iskorištavanja,
 - celokupan prirast ribe u kg/ha,
 - srednji protok u m³/sek,
 - dužina vode,
 - prosečna širina vode,
 - korisna vodena površina u ha,
 - ulov u kg/ha i po vrstama ribe,
 - nasadivanje (vrsta ribe, kategorija i vrednost),

- nastale štete (uzročnik i ocenjena vrednost štete),
- udruženje ribolovaca,
- savez udruženja ribolovaca,
- skupština opštine,
- broj hidrogeografske karte,

Kao što vidimo, sadržaj kartica je obilan i da bi mogli skupiti sve podatke, odlučili smo sakupljati ih redosledom od najosnovnijih do najdetaljnijih.

Radi toga smo se najprije orjentisali na terenski rad sa namerom, da merenjima utvrdimo korisnu vodenu površinu i karakter pojedinih voda. U 1965. godini osnove su bile ispunjene za celu Sloveniju, ali nismo uspeali sakupiti količine i vrednosti ribljeg materijala za nasadivanje, sakupiti godišnji ulov na pojedinim vodama i evindetirati štete, nastale upuštanjem otpadnih voda tvornica ili dejstvom elementarnih nepogoda.

Da bismo to ostvarili izdali smo prigodne obrasce za tu važnu evidenciju i u saradnji sa Ribiškom zvezom Slovenije poslali smo ih udruženjima ribolovaca. Efekt je bio nedovoljan, ali sada mi optimistički gledamo na skupštine opština. koje bi morale, kao neposredni organi upravljanja ribolovnim vodama, da se više zainteresuju za taj problem i da ustanove administrativni deo katastra.

U nastavku 1965. godine smo prešli od sakupljanja osnovnih na evidentiranje detaljnih podataka. Otpočeli smo sa najtežim ihtiološkim delom katastra i bonitiranjem voda, koje će biti osnova za operativno i organizovano gazdovanje na vodama.

Te podatke skupljamo putem t.zv. »inventarizacije voda«, što zahtjeva težak terenski rad i obradu sakupljenog materijala u laboratoriji.

Iz inventarizacije voda dobijemo sledeće podatke:

- naseljenost vode u kg/ha;
- vrsta ribe i karakter vode (ciprinidni, salmonidni);
- produktivnost dna (riblja hrana), mogući prirast riba po količini hrane;
- starosna razmera u populaciji i strukture populacije;
- celokupan prirast riba u kgr/ha; koji nam daje osnovu za plan poribljavanja po vrstama riba i kategorijama i osnovu za limitiranje sportskog ulova ribe.

Do sada primenjivano ocenjivanje prirasta riba iz dosadašnjih istraživanja i literarnih podataka na naše vode, nameravamo sukcesivno zameniti stvarnim rezultatima, koje ćemo dobiti inventarizacijom. U posljednje vreme mi si opet pomažemo ta-

ko, da odabiremo vode za detaljne analize po karakteru (alpske, predalpske, kraške), da bi te opet služile kao osnova za slične vode.

Plan rada na izradi katastra je velik i dugotrajan i zavisi o raspoloživim finansijskim sredstvima.